

Svensk Tidskrift

GRUNDAD 1911. NÄTTIDNING FÖR POLITIK, EKONOMI OCH KULTUR.

START REDAKTION OM SVENSK TIDSKRIFT STIFTELSE ARKIVET

FÖRLAGET PRENUMERERA IN ENGLISH

19 JANUARI 2024

Rainer Zitelmann: Nej, mer för de superrika betyder inte mindre för de fattiga

De traditionella medierna rapporterade i veckan om den senaste Oxfam-rapporten. De fem rikaste männen i världen har mer än fördubblat sin förmögenhet sedan 2020, säger Oxfam.

arvidlindmansfond.se

Lindmanfonden utlyser löpande stipendier för skribenter och då särskilt unga skribenter, resestipendier samt bidrag till bokproduktion och utgivning.

Läs mer här.

Enligt Oxfam var världens fem rikaste män värda sammanlagt 405 miljarder US-dollar 2020. Denna siffra har nu stigit till 869 miljarder dollar. Samtidigt har världens miljardärer blivit 3,3 miljarder dollar rikare under samma period. De nästan fem miljarder "fattigaste" människorna i världen förlorade 20 miljarder dollar i rikedom under denna period, enligt Oxfam.

Självklart väljer Oxfam ut data så att de passar Oxfams tes. År 2020 valdes medvetet som jämförelseår eftersom det var en massiv coronaviruskrasch på de globala aktiemarknaderna vid den tiden. Detta gör att de mycket rikas efterföljande vinster verkar desto högre i jämförelse. Antalet människor som lever i extrem fattigdom i världen minskade förra året, vilket inte stämmer med tesen. Oxfam använder plötsligt en helt annan referenssiffra, nämligen de nästan fem miljarder "fattigaste". Men detta är inte den avgörande punkten.

Oxfam menar att det finns ett samband mellan ökat välstånd och växande fattigdom. Detta är logiskt för det stora antalet personer som prenumererar på den så kallade nollsummeheuristiken. Den kommunistiske poeten Bertolt Brecht uttryckte kortfattat denna felaktiga nollsummeheuristik i sin dikt "Alfabet":

»Sade den stackars mannen med en ryckning:
Vore jag inte fattig skulle du inte vara rik.»

Sådana nollsummeföreställningar är felaktiga. Enligt siffror från Världsbanken levde 28 procent av världens befolkning i extrem fattigdom år 2000, jämfört med 8,5 procent idag! Under samma period har antalet miljardärer ökat från 470 till 2 640, och endast en liten del av denna ökning beror på inflationen.

I de länder där fattigdomen har minskat mest har antalet miljardärer ökat mest. År 1981 levde 88 procent av den kinesiska befolkningen i extrem fattigdom. I dag är det

mindre än en procent. Samtidigt har antalet miljardärer i Kina ökat mer än någon annanstans i världen, från 0 till 562. Bara USA är idag hem för fler miljardärer än Kina, och för några år sedan gick Kina till och med om USA ett tag. Orsaken till ökningen av antalet miljardärer och minskningen av fattigdomen är densamma: ekonomisk tillväxt till följd av ökad ekonomisk frihet.

Den som längtar efter länder utan miljardärer behöver inte vänta tills alla är exproprierade. Det finns länder utan miljardärer i delar av Afrika, eller så finns det Kuba eller Nordkorea. Länder med ett stort antal miljardärer inkluderar Schweiz och Singapore, som båda har en hög andel miljardärer. Men även i det högt prisade Sverige är andelen miljardärer i förhållande till folkmängden 60 procent högre än i USA. Trots att Sverige har höga inkomstskatter har man avskaffat arvs-, gåvo- och förmögenhetsskatten. Enligt Index of Economic Freedom är Sverige nu det 10:e mest ekonomiskt fria, dvs. kapitalistiska landet i världen, medan USA bara ligger på 25:e plats.

År efter år levererar Oxfam ”studier” som alltid leder till krav på att de rika ska beskattas mer. Studierna är metodologiskt mycket tveksamma, men ändå går medierna i samma fälla varje gång. Detta har jag visat i detalj i min bok [Förebilder och syndabocker – Synen på rika i Sverige och andra länder](#) (Svensk Tidskrift 2022).

Intrycket som fås är att media inte ens vill titta på de faktiska uppgifterna; För dem är studien trovärdig eftersom den passar in i deras anti-rika förbittring, där de rika är syndabocker för alla världens missförhållanden.

Rainer Zitelmann är författare till [Myter om kapitalism](#)